

Kolmogorovská zložitost'

10.10.2013

párovacia funkcia

$$\langle x, y \rangle = y + (x + y + 1)(x + y)/2$$

$$\langle x, y, z \rangle = \langle x, \langle y, z \rangle \rangle$$

$$\mathcal{B}^* \quad \{\epsilon, 0, 1, 00, 01, 10, 11, \dots\}$$

reťazce–prirodzené čísla, $\mathcal{B}^* \leftrightarrow \mathcal{N}$

$$\{(\epsilon, 0), (0, 1), (1, 2), (00, 3), (01, 4), \dots\}$$

//nerozlišujeme medzi reťazcom 01 a číslom 4

//niekedy medzi reťazcom 100 a číslom 4

dĺžka reťazca w , kardinalita množiny A : $l(w), d(A)$

$$D : \{0, 1\}^* \rightarrow \mathcal{N} \quad D(y) = x, \quad y \text{ je kód, } x \text{ je vzor}$$

prefixný kód

$$E_i(x) = \begin{cases} 1^x 0, & i=0 \\ E_{i-1}(l(x))x, & i>0 \end{cases}$$

$$\bar{x} = E_1(x) = E_0(l(x))x = 1^{l(x)}0x \rightsquigarrow l(E_1(x)) = 2l(x) + 1$$

$$E_1(100000001011) = 1^{12}0100000001011, l(x) = 25$$

$$E_1(x) = 11111000010 \rightsquigarrow x = 00010$$

$$E_2(x) = \overline{l(x)}x = 1^{l(l(x))}0l(x)x \rightsquigarrow l(E_2(x)) = l(x) + 2l(l(x)) + 1$$

$$E_2(100000001011) = E_1(l(100000001011))100000001011 =$$

$$111101100100000001011, l(x) = 21$$

$$E_2(x) = 11101111000001 \rightsquigarrow x=1000001$$

$$\bar{x}y = 111011011 \Rightarrow x = 110, y = 11$$

$$\bar{x}yz = 1110110111001011 \Rightarrow x = 110, y = 010, z = 11$$

!!!viem, aké kódovanie používam!!!

popis objektu // má zmysel, ak z neho objekt vieme zrekonštruovať

- enumerácia objektu x z množiny S prirodzeným číslom $n(x)$
- $p \in \mathbb{N}$, potom $l(p)$ označuje dĺžku binárneho zápisu p

$$C_f(x) = \min_p \{l(p) \mid f(p) = n(x)\}$$

zložitosť objektu x **vzhľadom k metóde f**

$p \sim$ program

$f \sim$ počítač

- **f (aditívne) minorizuje g** ak $\exists c \forall x : C_f(x) \leq C_g(x) + c$
ak uvažujeme r metód $f_1, \dots, f_r$, na identifikáciu metódy stačí povedať $\log r$ bitov
- metódy sú **ekvivalentné** ak sa navzájom aditívne minorizujú
- C je trieda čiastočných funkcií na Z^+ . Funkcia **f je univerzálna (aditívne optimálna) pre C** ak

$$f \in C \quad \& \quad [\forall g \in C \exists c_{f,g} : C_f(x) \leq C_g(x) + c_{f,g}]$$

- univerzálne funkcie sú "ekvivalentné:"

$$|C_f(x) - C_g(x)| \leq \max\{c_{f,g} \ c_{g,f}\}$$

$x, y, p \in \mathbb{N}$: PRF Φ spolu s p, y je popis $x \Leftrightarrow \Phi\langle y, p \rangle = x$

podmienená Kolmogorovská zložitosť

$$C_{\Phi}(x|y) = \begin{cases} \min\{l(p) : \Phi(\langle y, p \rangle) = x\} & \text{ak } p \text{ existuje} \\ \infty, & \text{ak } p \text{ neexistuje} \end{cases}$$

Theorem (conditional invariance)

Existuje univerzálna PRF Φ_0 pre triedu PFR, ktoré počítajú x z y , pričom

$$C_{\Phi_0}(x|y) \leq C_{\Phi}(x|y) + c_{\Phi}$$

- $\Phi_0(\langle y, \langle n, p \rangle \rangle) = \Phi_n(\langle y, p \rangle)$
- $C_{\Phi_0}(x|y) \leq C_{\Phi_n}(x|y) + c_{\Phi_n}, \quad c_{\Phi_n} = 2l(n) + 1$

na voľbe univerzálnej funkcie nezáleží

- $\forall$ aditívne optimálne funkcie $\Psi, \Psi' \quad \exists c_{\Psi, \Psi'}$

$$\forall x, y \quad |C_{\Psi}(x|y) - C_{\Psi'}(x|y)| \leq c_{\Psi, \Psi'}$$

$$C(x|y) = C_{\Phi_0}(x|y)$$

$$C(x) = C_{\Phi_0}(x|\epsilon)$$

hľadanie správneho modelu

- $\mathbf{T}$ (samoodel'ujúco) popisuje stroj; model, resp. regularita
- $\mathbf{p}$ popisuje program; neregularita

$$C(x) = \min\{I(\mathbf{T}) + I(\mathbf{p}) : \mathbf{T}(\mathbf{p}) = x\} + O(1)$$

- $\min_{\mathbf{T}}\{I(\mathbf{T}) + C(x|\mathbf{T}) \mid \mathbf{T} \in \{\mathbf{T}_0, \mathbf{T}_1, \dots\}\}$

Theorem

$$\exists c, \forall x, y \quad C(x) \leq l(x) + c, \quad C(x|y) \leq C(x) + c$$

- $C_T(x|y) = C(x)$ keď T so vstupom $\langle z, y \rangle$ vypočíta x práve vtedy, keď UTS vypočíta x pri vstupe $\langle z, \epsilon \rangle$
- $C(x|y) \leq C_T(x|y) + c = C(x) + c$ □

Example

- $C(xx) = C(x) + O(1)$
- ak Φ je totálna injektívna rekurzívna, potom
 $\exists c : |C(\Phi(x)) - C(x)| \leq c$
- $C(x + C(x)) \leq ?$

Example

- $C(x, y) \leq C(x) + C(y) + 2 \log(\min\{C(x), C(y)\}) + 1$
- $C(x, y | C(x)) \leq C(x) + C(y) + O(1)$

x^* je "prvý najkratší" program, kt. generuje x . Vieme vypočítať x^* , keď poznáme $x, C(x)$?

- ÁNO — systematicky simulujeme programy dĺžky $C(x)$; x^* je "prvý", kt. zastane s x
- výpočet $C(x)$ pri znalosti x sme zredukovali na výpočet x^* pri znalosti $x, C(x)$

$$C(x^* | x) = C(C(x) | x) \leq C(C(x)) \leq \log I(x)$$

$$C(x) = I(x^*)$$

Theorem

Nech $A \subseteq \mathbb{N} \times \mathbb{N}$ je RE, $y \in \mathbb{N}$. Nech $Y = \{x : (x, y) \in A\}$ konečná. Potom $\exists c_A \quad \forall x \in Y \quad C(x|y) \leq l(d(Y)) + c_A$

- postupne vymenováваме $(x_1, y_1), \dots$ a počítame tie, keď $y_j = y \quad (x_{i_1}, y), (x_{i_2}, y), \dots$
- + poradové číslo i_j stačí na určenie $x = x_{i_j}$ □

$\leftrightarrow$ **Ak** $A \subseteq \mathbb{N}$, $d(A^{\leq n}) \leq p(n)$, je RE, potom

- $\forall x, l(x) \leq n \quad C(x|n) \leq l(p(n)) + O(1)$
- $C(x) \leq C(x|n) + 2l(n) + O(1) \leq l(p(n)) + 2l(n) + O(1)$
- $C(x) = O(\log n)$

Definition

Nech $\Phi_1, \Phi_2, \dots$ a $\Psi_1, \Psi_2, \dots$ sú enumerácie PRF, pričom $\Psi_i = \Phi_{f(i)}$, $\Phi_i = \Psi_{g(i)}$. Ak f, g sú čiastočne rekurzívne, potom Φ, Ψ sú **rekurzívne izomorfné**.

$\forall$ rekurzívne izomorfné $\Psi, \Phi \exists c_{\Phi, \Psi} : \forall x |C_{\Phi}(x) - C_{\Psi}(x)| < c_{\Phi, \Psi}$

ALE

Existujú enumerácie Ψ, Φ také, že rozdiel $|C_{\Phi}(x) - C_{\Psi}(x)|$ je neohraničený.

$\forall$ rekurzívne izomorfne $\Psi, \Phi \exists c_{\Phi, \Psi} : \forall x |C_{\Phi}(x) - C_{\Psi}(x)| < c_{\Phi, \Psi}$

- f, g čiastočne rekurzívne $\Rightarrow \exists n(f), m(g)$ tak, že $\Phi_{n(f)}, \Psi_{m(g)}$ počíta f , resp. g .
- $C_{\Phi_0}(x) \leq C_{\Phi(i)}(x) + c_i \leq C_{\Psi_{g(i)}}(x) + c_i + c_{m(g)}$
 $C_{\Psi_0}(x) \leq C_{\Psi(i)}(x) + c_i \leq C_{\Phi_{f(i)}}(x) + c_i + c_{n(f)}$

$$C_{\Phi}(x) = I(p), \Phi_0(p) = x \quad c_f$$

$$C_{\Psi}(x) = I(q), \Psi_0(q) = x \quad c_g$$

$$C_{\Psi}(x) \leq I(q) + 2I(c_g) + 1 \quad C_{\Phi}(x) \leq I(p) + 2I(c_f) + 1$$

$$\text{Pre } c = \max\{2I(c_g), 2I(c_f)\} + 1 \quad |C_{\Phi}(x) - C_{\Psi}(x)| \leq c$$

Existujú enumerácie Ψ, Φ také, že rozdiel $|C_\Phi(x) - C_\Psi(x)|$ je neohraničený.

Definujeme Ψ k Φ :

$$\begin{aligned} \Psi_{2i}(1) &= y_i & C_\Phi(y_i) &\geq i^2 \\ \Psi_{2i}(x) &= \Phi_i(x) & \text{pre } x > 1 \\ \Psi_{2i+1}(x) &= \Phi_i(x) \end{aligned}$$

$$C_\Psi(y_i) \leq C_{\psi_{2i}}(y_i) + c_{\psi_{2i}} = 1 + c_{\psi_{2i}}, \quad c_{\psi_{2i}} \leq 2 \log 2i + O(1)$$

$$|C_\Phi(y_i) - C_\Psi(y_i)| \geq i^2 - c_{\psi_{2i}} - O(1) \rightsquigarrow \infty$$

Definition

Reťazec x je **c -nestlačiteľný** ak $C(x) \geq l(x) - c$

- počet reťazcov dĺžky n je 2^n
- počet programov dĺžky menšej ako n je $\sum_{i=0}^{n-1} 2^i = 2^n - 1$
 $\Leftrightarrow \forall n \exists$ aspoň jeden nestlačiteľný reťazec
- # programov dĺžky menšej ako $n - c$ je $\sum_{i=0}^{n-c-1} 2^i = 2^{n-c} - 1$
 $\frac{2^n - (2^{n-c} - 1)}{2^n}$ aspoň $(1 - 2^{-c})$ -tina reťazcov dĺžky n je c -nestlačiteľná

Theorem (incompressibility)

Nech $c \in \mathbb{N}$, y je fixované a A je konečná množina kardinality aspoň m . Potom aspoň $m(1 - 2^{-c}) + 1$ prvkov $x \in A$ má $C(x|y) \geq \log m - c$.

- programov dĺžky menšej ako $\log m - c$ je $\sum_{i=0}^{\log m - c - 1} 2^i = 2^{\log m - c} - 1 = \frac{m}{2^c} - 1$
- v A existuje aspoň $m - (\frac{m}{2^c} - 1) > m(1 - \frac{1}{2^c})$ prvkov s $C(x) \geq \log m - c$

Pritom $x \in A$ stačí identifikovať indexom a popisom A

$$C(x) \leq c_A + l(d(A)) \geq c_A + l(m)$$

Sú podreťazce nestlačiteľných reťazcov nestlačiteľné?

c-nestlačiteľné $x = uvw$, $|x| = n$, môžeme popísať programom q

program p_v pre generovanie v
 reťazec uw
 separácia uw na u, w - nech $|u| \geq |w|$ } $q = \overline{l(p_v)p_v} \overline{l(u)uw}$

$$l(q) = C(v) + 2l(C(v)) + 2l(u) + n - l(v) + 2$$

$$n - c \leq C(x) \leq l(q) + O(1)$$

$$n - c \leq C(x) \leq C(v) + n - l(v) + 4 \log n + O(1)$$

$$C(v) \geq l(v) - O(\log n)$$

Môžeme predpokladať, že $C(v) \geq l(v) - O(1)$?

NIE

Example

Nech $C(x) = I(p)$. Potom p je c -nestlačiteľné.

Sporom

- nech $\exists$ program $q : U(q) = p$ & $I(q) < I(p) - c$.
- vezmime $V = T_i : V(q) = U(U(q))$
- potom $U(1^i 0 q) = x$

$$C(x) \leq I(q) + i + 1 < I(p) - c + i + 1$$

pre $c > i + 1$ SPOR

Example

O vzťahu $C(x, y)$ k $C(x)$, $C(y)$ — C nie je subaditívna.

horný odhad

$$C(x, y) \leq C(x) + C(y) + 2 \min\{\log(C(x)), \log(C(y))\} + 1$$

dolný odhad: Uvažujme $A = \{(x, y) \mid |xy| = n\}$.

- $d(A) = (n + 1)2^n$
- existuje $(x, y) : C(x, y) > \log d(A) - c = n + \log n - c$
- pritom $C(x) + C(y) \leq l(x) + l(y) + d = n + d$

$$C(x, y) > n + \log n - c \geq C(x) + C(y) - d + \log n - c = C(x) + C(y) + \log n - e$$

Example

C nie je monotónna na prefixoch.

$\exists n > m$ $x = 1^n$, $y = 1^m$, y vlastný prefix x ale $C(y) > C(x)$

$n = 2^k \rightsquigarrow C(1^n) \leq \log \log n + O(1)$

$m: A = \{1, 11, \dots, 1^n\}$

Incompressibility Thm: aspoň $n/2 + 1$ prvkov má $C(z) \geq \log n - 1$

Zvolíme $m: n/2 \leq m < n$

$C(1^m) \geq \log n - 1$

KZ pri znalosti dĺžky – $C(x|l(x)) \rightsquigarrow C(x|l(x)) \leq C(x) + c$

n -string je reťazec $n0^{n-l(n)}$, pričom $|n0^{n-l(n)}| = n$

- Ak x je n -string, tak $C(x|n) \leq c$
- ani $C(x|l(x))$ nie je na prefixoch monotónna
 n nestlačiteľné: $C(n) \geq l(n)$; $x = n0^{n-l(n)}$ $C(x|l(x)) \leq c$
 $C(n|l(n)) \geq C(n) - C(l(n)) \geq \log n - 2 \log \log n + O(1)$

Čo ak vieme, že $x \in A$?

$$// C(x|A) \leq I(d(A)) + c_A$$

Definition

Randomness deficiency x vzhľadom k množine A je

$$\delta(x|A) = I(d(A)) - C(x|A)$$

- $\delta(x|A) \geq -c_A$
- Čo hovorí veľké $\delta(x|A)$?
- Koľko je prvkov s $\delta(x|A) \geq k$?

$$\delta(x|A) = I(d(A)) - C(x|A) \geq k \quad \rightsquigarrow \quad C(x|A) \leq I(d(A)) - k$$

$$|x : C(x|A) \leq I(d(A)) - k| < 2^{I(d(A)) - k + 1} = \frac{2^{I(d(A))}}{2^{k-1}}$$

$$d(\{x : \delta(x|A) \geq k\}) \leq d(A)/2^{k-1}$$

randomness deficiency a náhodnost

Nech: $\Phi = \Phi_r$, // Φ partial recursive, computable

$R = \{(x, y) : \Phi(i) = \langle x, y \rangle, i \geq 1\}$ // R recursively enumerable

Nech $A = \{x : (x, y) \in R\}$ je konečná

$$\hookrightarrow C(x|y) \leq \log d(A) + \log r + 2 \log \log r + O(1)$$

$$\hookrightarrow \delta(x|y) = \log d(A) - C(x|y)$$

x je náhodný v A ak $\delta(x|y) = O(1)$

Nech $A = \{x : l(x) = n\}$, $R = \{(x, n) : l(x) = n\}$

$$\hookrightarrow \delta(x|n) = \underbrace{n}_{\log d(A)} - C(x|n) + O(1)$$

x je náhodný iff $\delta(x|n) = O(1)$

Theorem

Pre Kolmogorovskú zložitosť platí

- 1 C je neohraničená
- 2 $m(x) = \min\{C(y) : y \geq x\}$ je neohraničená
- 3 $\forall$ PRF Φ monotónne rastúcu donekonečna (od nejakého x_0) platí $m(x) < \Phi(x)$ až na konečne veľa x

!!! 2,3 pre $C(x|l(x))$ neplatia

// nekonečne veľa razy skočí na konštantu (n-stringy)

1. vyplýva z 2.
2. $\forall i \exists \min. x_i$ také, že $\forall x > x_i : C(x) \geq i$
 $\rightsquigarrow m(x) = i, x_i < x \leq x_{i+1}$

3. $\forall$ PRF Φ monotónne rastúcu donekonečna (od nejakého x_0) platí $m(x) < \Phi(x)$ až na konečne veľa x

Nech $\Phi = \Phi_r$ monotónne neklesajúca, $\Phi(x) \leq m(x)$ pre nekonečne veľa x ;

- $D(\Phi) = A = \{x : \Phi(x) < \infty\}$ nekonečná, RE, **preto** $\exists$ nekonečná $B, B \subseteq A$, s rekurzívnou χ_B

- $\Psi(x) = \begin{cases} \Phi(x) & x \in B \\ \Phi(y) & y = \max\{z : z \in B, z < x\} \text{ inak} \end{cases}$

$$\Psi(x) \leq \Phi(x) \leq m(x)$$

- $M(a) = \max\{x : C(x) \leq a\}$ $M(a) + 1 = \min\{x : m(x) > a\}$
 $\max\{x : \Psi(x) \leq a + 1\} \geq \min\{x : m(x) > a\} = M(a) + 1 > M(a)$

- $F(a) = \max\{x : \Psi(x) \leq a + 1\}$ je totálna rekurzívna
 $\leftrightarrow F(a) > M(a)$ pre nekonečne veľa a $\leftrightarrow C(F(a)) > a$

ALE $C(F(a)) \leq C_F(F(a)) + O(1) \leq I(a) + c_F + O(1) = I(a) + O(1)$
 $a < C(F(a)) < I(a) + c$ □

intermezzo o rekurzívnych fciách $D(\Phi) = A = \{x : \Phi(x) < \infty\}$

nekonečná, RE, **preto** má nekonečnú podmnožiny $B, B \subseteq A$, s rekurzívnou χ_B :

■ f RE s oborom hodnôt A , g rekurzívna:

$$g(0) = f(0)$$

$$g(x+1) = f(y), y \text{ najmenšie také, že } f(y) > g(x)$$

B je obor hodnôt g

A nekonečná, preto B nekonečná
 g vymenováva B v rastúcom poradí
 } g je rekurzívna

■ nekonečná A je rekurzívna $\iff$ ak je enumerovateľná v rastúcom poradí

$\Rightarrow$ postupne počítame charakteristickú fciu

$\Leftarrow$ $y \in A$ postupne počítame, až kým $\chi(x) \in B$ pre $x \geq y$

A je RE A je obor hodnôt totálnej rekurzívnej fcie

A je R χ_A je rekurzívna

